

नागपूर कृषी उत्पन्न बाजार समिती येथील संचालक मंडळाने केलेल्या गैरव्यवहार/ भ्रष्टाचाराबाबत तपासणी करण्याकरिता विशेष तपास पथक स्थापन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: कृबास २०२५/प्र.क्र.२३३/११-स
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दि.१८ जुलै, २०२५

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सन २०२५ च्या द्वितीय अधिवेशनामध्ये दि.१५.०७.२०२५ रोजी मा. श्री. कृष्णा खोपडे, वि.स.स यांनी महाराष्ट्र विधानसभा नियम १०५ अन्वये लक्षवेधी सूचना क्र. १६८६ उपस्थित केली होती. सदर लक्षवेधी सूचनेच्या चर्चेदरम्यान कृषि उत्पन्न बाजार समिती, नागपूर येथील संचालक मंडळाने केलेल्या गैरव्यवहार / भ्रष्टाचाराबाबत तथ्य आढळून आल्यास त्यांच्यावर कठोर कारवाई करण्यात येईल, असे निर्देश मा.मंत्री (पणन) यांनी दिले आहेत.

कृषि उत्पन्न बाजार समिती, नागपूर येथील कार्यरत संचालक मंडळाच्या कार्यपद्धतीबाबत महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) अधिनियम, १९६३ व त्या खालील नियम, १९६७ नुसार कामकाज केले आहे किंवा कसे ही बाब तपासणे, बाजार समितीने गाळेवाटप करतांना संचालक मंडळाच्या सदस्यांकडून अनियमितता केल्याची बाब तपासणे तसेच त्यांच्याकडून Criminal Misconduct, Forgery तसेच संगनमताने गुन्हा केला आहे किंवा कसे ? याबाबत व बाजार समितीच्या सर्वकष कामकाजाची चौकशी करण्यासाठी एक विशेष तपास पथक (Special Investigation Team- SIT) स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

विधानसभा सभागृहात उपस्थित झालेल्या लक्षवेधी क्र.१६८६ च्या चर्चेदरम्यान दिलेल्या आश्वासनाच्या अनुषंगाने बाजार समितीच्या सर्वकष कामकाजाची चौकशी करण्यासाठी विशेष तपास पथक (SIT) खालीलप्रमाणे स्थापन करण्यात येत आहे.

१. जिल्हाधिकारी तथा दंडाधिकारी, जि. नागपूर - अध्यक्ष.
२. जिल्हा पोलीस अधिक्षक, नागपूर ग्रामीण -सदस्य
३. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, छत्रपती संभाजीनगर - सदस्य सचिव.

२. सदर गठित समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल :-

- I. कृषि उत्पन्न बाजार समिती, नागपूर संबंधित श्री.पी.एल.खंडागळे समितीने सादर केलेल्या चौकशी अहवालच्या अनुषंगाने शासनाने दि.०७.०५.२०२५ रोजीच्या पत्रान्वये पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) अधिनियम, १९६३ व त्याखालील नियम, १९६७ नुसार मुद्देनिहाय आवश्यक कार्यवाही करण्यासाठी कळविले होते. सदर चौकशी अहवालाच्या अनुषंगाने शासनाला झालेली महसूल हानीची जबाबदारी निश्चित करणे, महसूलात आर्थिक नुकसान झाल्याप्रकरणी रक्कम निश्चितीकरीता तत्कालीन व विद्यमान संचालक मंडळातील सदस्यांनी गैरव्यवहार / भ्रष्टाचार केला आहे किंवा कसे ? ही बाब तपासणे.
- II. सन २०१७ मध्ये श्री. ए. डी. पाटील, तत्कालीन जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग-१ यांचे अध्यक्षतेखाली कृषि उत्पन्न बाजार समिती, नागपूर येथील गाळे वाटपातील गैरव्यवहाराबाबत चौकशीसाठी समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर चौकशी समितीने त्यांचा अहवाल बाजार समितीकडे दि.२१.०७.२०१७ रोजी सादर केला होता. सदर चौकशी अहवालातील निष्कर्षानुसार तत्कालीन व विद्यमान संचालक मंडळातील सदस्यांनी तसेच नागपूर कृषि उत्पन्न बाजार समिती येथील अधिकारी/कर्मचारी यांनी भ्रष्टाचार केला आहे किंवा कसे? ही बाब तपासणे, असल्यास संबंधितांवर फौजदारी गुन्हे दाखल करणे.
- III. बाजार समितीच्या सर्वकष कामकाजाची चौकशी करणे.
- IV. उपरोक्त प्रमाणे छाननी व पडताळणी करण्याकरिता गठीत केलेल्या समितीस शासनाकडून विशेषाधिकार प्रदान करण्यात येत असून, त्यांना तपासाकरिता विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, छत्रपती संभाजीनगर या कार्यालयातील आवश्यक कर्मचारीवृंद उपलब्ध करून देण्यात येईल. तसेच आवश्यकतेनुसार विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर यांच्या कार्यालयातील कर्मचारी मदतीला घेता येतील. सदर गठीत समितीने अंतिम अहवाल शासनाकडे ३० दिवसांत सादर करावा.

३. सदर शासन निर्णय हा महाराष्ट्राच्या शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०७१८१६१५५२९४०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(माधवी सं. शिंदे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय मुंबई.
२. मा.मंत्री(पणन) यांचे खाजगी सचिव.
३. अपर मुख्य सचिव (महसूल) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. प्रधान सचिव (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. जिल्हाधिकारी तथा दंडधिकारी, जि. नागपूर
७. जिल्हा पोलीस अधिक्षक, नागपूर ग्रामीण
८. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, छ. संभाजीनगर
१०. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर
११. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर
१२. सचिव, कृषी उत्पन्न बाजार समिती, नागपूर
१३. निवडनस्ती- ११-स